

Notat

Til: Utenriksministeren U off, jfr Offlov § 14 1

Via: Utenriksråden

Kopi til: Europaminister Aspaker, Ass uråd Kolberg, strategidirektør Lunde
Ytterligere fordeling følger

Fra: John Mikal Kvistad, Morten Aasland

Saksbehandler:

Dato: 28.01.2016

Saksnr.:

Flukt og migrasjon til Europa og Norge 2016. Scenarier, konsekvenser, tiltak

Europa og EU/Schengen-samarbeidet er i en alvorlig situasjon. Vi kan i løpet av kommende halvår få en omfattende krise, hvor **migrasjonskrisen og flere andre negative forhold samlet utløser betydelige politiske og institusjonelle tilbakeslag**. Mange inkl presidenten for Det europeiske råd Tusk og Nederlands statsminister Mark Rutte (formannskapet) peker på at 'Europa har seks-åtte uker på seg' for å unngå en kaskade-aktig krise. En vesentlig del av europeisk aquis, herunder Schengen, står på spill, og med det deler av grunnlaget for frihet og vekst i Europa og vårt eget land de siste ti-årene.

Det er også ulike interesser og betydelig **konfliktpotensiale nord-sør** mellom opprinnelses-/transitt- og mottakerland knyttet til migrasjon. Dette var tydelig i forkant av Valletta-toppmøtet, gjør seg gjeldende i forhandlingene med Tyrkia og kan raskt forsterkes. Migrasjon er en av det 21. århundres megatrender, og det vil kreve godt politisk håndtverk framover å forebygge nord-sør splittelser utløst av migrasjon.

Migrasjonskrisen preger nå samfunn, politikk, budsjetter og økonomi i Europa, og er dominerende sak på land- og EU-nivå. Krisen slår inn i en vanskelig kontekst, preget av flere kompliserende forhold:

- Fortsatt lav vekst, manglende økonomisk handlingsrom i flere land.
- Politisk polarisering og styrking av ytterliggående krefter (Fr, Ty, UK, S).
- Slitasje på 'samfunnskontrakten' og tillitsforholdet mellom myndigheter og befolkning (jfr Köln, i Sverige mm).